

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 6. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

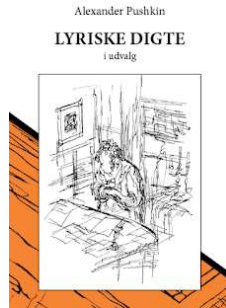
Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Pusjkin - den poetiske frihedskæmper

Alexander Pushkin Lyriske digte i udvalget Det Poetiske Bureaus Forlag 2020 Af Carina Wohlk. Verden 2020-21 er af lave. Pandemi. Terrorhandlin...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for bog anmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skulitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem der skriver om.

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

Steinbeck-tema i Den smalle bog

- Læs Egil Hvid-Olsens introduktioner til ni af hovedværkerne

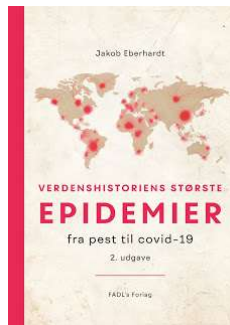
onsdag den 27. januar 2021

Stillet overfor døden (temmelig væmmelig læsning)

Jakob Eberhardt: "Verdenshistoriens største epidemier. Fra pest til covid-19", 2. udgave. Fadl's Forlag 2020, 348 sider, 329,95 kr.

Af Egil Hvid-Olsen.

Denne anmeldelse har været bragt i "Den smalle bog" før – for godt to år siden, og dog er det ikke helt den samme anmeldelse, ligesom det heller ikke er helt den samme bog, der anmeldes. "Verdenshistoriens største epidemier" er nemlig udkommet i en 2. udgave, der er godt 80 sider længere end den første. Ud over en indledning til den nye udgave og en udvidelse af kapitlet om plettyfus, rummer 2020-udgaven tre nye kapitler om SARS, ebola og covid-19. Mere om disse senere...

Den spanske syge smittede en tredjedel af jordens befolkning

"Dette er som jeg forstår det [...] en af de største trusler, som menneskeheden har stået overfor og bestemt den største trussel efter afslutningen på de store krige i forrige århundrede [...] Lad os være ærlige: en tragedie af uhorte dimensioner udspringer sig i Afrika". (s. 255f). Sådan sagde Sydafrikas tidligere præsident Nelson Mandela den 24. juli 2000 ved en international aids-konference i Durban. Selvom aids er en verdensomspændende sygdom,

der ikke findes nogen vaccine imod, har den ramt hårdt i Afrika. Der er mange grunde hertil. Et par af dem er, at mange afrikanske politikere har nægtet at erkende problemet, og at den kombinationsbehandling, der kan begrænse sygdommens følger, er for dyr til, at størstedelen af Afrikas befolkning kan få del i den.

FN's aids-program fastslog i 2004, at hiv er den mest globaliserede epidemi i historien. Det er dog næppe korrekt, idet den spanske syge i 1818-19 smittede mindst 500 millioner personer, hvilket dengang svarede til en tredjedel af jordens befolkning. I løbet af det års tid, epidemien rasede, døde 50 millioner af de smittede. Den spanske syge tog således livet af fem gange så mange mennesker, som det samlede antal krigs ofre under hele 1. Verdenskrig. Muligvis nåede pesten op på et lignende antal døds ofre i midten af 1300-tallet, men i så fald var det over en længere periode. At behandle disse fakta som en konkurrence mellem epidemierne er imidlertid både useriøst og usmageligt. Men kendsgerningerne understreger, at både pest, den spanske syge og aids er regulære dræbere. Det samme gælder en lang række andre epidemier. Heraf gennemgår fagjournalist og cand.mag. i historie og dansk Jakob Eberhardt i "Verdenshistoriens største epidemier" foruden de allerede nævnte sygdomme epidemierne kopper, plettyfus, kolera, tuberkulose, gul feber, polio og malaria. Det gør han kronologisk, idet han indleder med den ældste, nemlig pest, og slutter med den nyligst opståede, nemlig covid-19.

Fadl's Forlag, der har udgivet bogen, har specialiseret sig i medicinske håndbøger, men udgiver også en del lettere tilgængelige bøger, der beskæftiger sig med sundhed og sygdom. Jakob Eberhardts bog hører til blandt de sidstnævnte og er et fornemt eksempel på historisk videnskabsformidling, der trækker tråde helt op til nutiden.

Malerisk lodighed

Grænsen mellem sjov og alvor er papirstynd, når det gælder katastrofer. Filmbranchen skovler penge ind på actionfilm, hvor alt fra en enkelt families til hele klodens overlevelse står på spil. Ofte udgør et videnskabeligt eksperiment, der er gået amok, udgangspunktet for handlingen. Virusser sælger billetter, hvad enten de er opstået ved naturlig mutation eller er udviklet af sindssyge terrorister.

Selvom Eberhardt refererer historiske hændelser på en meget malende måde, holder han dog fat i den lodighed, der medfører, at man som læser aldrig er i tvivl om, at det faktisk er alvor, hvad han skriver om. Det er virkelig smerte, angst og død, han beskriver. For hvert eksempel ligger der en tragedie bag, som et menneske i kød og blod har måttet gennemleve, indtil han eller hun i de fleste af de refererede tilfælde døde. Derfor er "Verdenshistoriens største epidemier" faktisk meget barsk læsning, som godt kan føre et par mareridt med sig. Af den grund kan det være en god idé at læse den med en uges tid eller to mellem hvert kapitel.

Ihærdige – og dumdrigtige – lægevidenskabelige pionerer

Selvom bogen altså langt fra er fornøjelig læsning, er den anbefalingsværdig af flere grunde.

Dels er den bare velskrevet. Dels er den godt opbygget, idet Eberhardt giver et historisk indblik i, hvor sygdommen er opstået – når dette altså overhovedet vides. Han beskriver symptomer og sygdommens udvikling. Han sætter dens følger ind i en historisk kontekst, for eksempel i koppevirusens voldsomme svækkelse af den oprindelige befolknings modstand mod de spanske erobrere i Mellem- og Sydamerika, og i den plettyfusedemi, der i 1812 åd Napoleons invasionshær i Rusland op indefra. Endelig beskriver Eberhardt lægevidenskabens forsøg på at finde smittekilder og udvikle midler til at slå epidemierne ned.

Således giver bogen et billede af ufattelig menneskelig lidelse, men også forskellige tiders ihærdige lægevidenskabelige pionerer, hvoraf mange – til tider direkte dumdrigtige - satte deres eget liv på spil for at finde en måde at slå epidemien ned.

En advarsel blev til virkelighed

Det er ikke bogens hovederinde, men Eberhardt giver dog alligevel et indblik i, hvor skrøbelig en befolkning vi i den vestlige verden tilhører; en

Det sisyfoske i Claus Ejners kunst og digtning

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address...

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2021 (8)
 - februar (2)
 - ▼ januar (6)
 - "Spillede virkeligheden mig et puds eller var det ...
 - Stillet overfor døden (temmelig væmmelig læsning)
 - Pusjkin - den poetiske frihedskæmper
 - Humor under åg
 - Det sisyfoske i claus ejners kunst og digtning
 - Frisende noveller om død og ulygge

- 2020 (57)
- 2019 (49)
- 2018 (43)
- 2017 (36)
- 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper: "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)
- boganmeldelse (85)
- dagbøger (1)
- digtsamling (29)
- En litterær refleksion (5)
- essay (5)
- eventyr (3)
- fabler (2)
- faglitteratur (14)
- klassikerlæsning (14)
- kortroman (5)
- kunstbog (11)
- lyrik (3)
- noveller (6)
- prosa (7)
- prosadigt (2)
- roman (22)

Sidevisninger i alt

128,157

befolkning, som i flere årtier har kunnet holde epidemier nede med vaccinationer og antibiotika. I 1. udgaven loftede han sløret for, hvor farlig en situation det stigende antal multiresistente bakterier såvel som en mutation af en tidligere epidemisk virus kan føre med sig. Det gjorde han ikke for at skræmme læseren, men nok snarere for at give et vink med en vognstang om, at det påhviler politikerne så vidt muligt at undgå situationer, der kan føre epidemier med sig. Rent vand, god ernæring og en begrænset befolkningstæthed er et godt middel til at undgå store epidemier. Dertil kommer hele den medicinske del af problematikken samt et effektivt beredskab. Kun tre år efter bogens udgivelse, gik det rivende galt – også i vores del af verden. SARS, der dukkede op i begyndelsen af årtusindskiftet, havde kun udgjort en fortrop for en langt mere levedygtige virus, som påfører folk sygdommen covid-19. De to vira, SARS-CoV-1 (SARS) og SARS-CoV-2 (covid-19) er beslægtede, men sygdommen covid-19 smitter langt tidligere i forløbet end SARS og er derfor sværere at inddæmme. I to af de nye kapitler skildrer Jakob Eberhardt de to virusligheder og forskelle og redegør for, hvilken betydning det har fået i praksis.

Det sidste punktum for andenudgaven blev sat i september 2020, og siden har man opnået mere viden om covid-19. Alligevel er Eberhardts gennemgang gavnlig at læse, hvis man gerne vil have et samlet overblik over baggrunden for den pandemi, der stadig raser verden over.

Nødvendig advarsel

Bogens indhold taget i betragtning skulle den næsten have været udgivet i beskedent udstyr med sørgebånd omkring. Men Fadl's Forlag har valgt en bedre løsning, nemlig at udsende den i en lige så flot, stiv indbinding som en del af forlagets øvrige mere folkelige udgivelser. Dens flotte udstyr kan dog ikke skjule, at "Verdenshistoriens største epidemier" i bund og grund er væmmelig læsning. Men at stifte bekendtskab med det væmmelige kan også være gavnligt. I den nye udgaves kapitler ligger der en ny advarsel: Menneskets lemfældige behandling af natur og dyr øger risikoen betydeligt for, at vira springer fra art til art og på et tidspunkt også når til mennesket. Det skete med SARS. Det skete med covid-19. Og hvis man ikke passer gevaldigt på, vil det ske igen.

Indsendt af [Egil Hvid-Olsen](#)

Etiketter: [boganmeldelse](#), [faglitteratur](#)

Ingen kommentarer:

Tilføj en kommentar

 Kommenter som: [connyta \(Goox\)](#) ▼

[Nyere indlæg](#)

[Startside](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)